

8. Starsi pracownicy i emeryci PPiTT / TPSA

Uwaga !

Treść tego rozdziału może być kontrowersyjna. Są to poglądy autora i grupy jego znajomych rówieśników. Mimo tego warto poznać przedstawione naświetlenie poglądów / odczuć.

.....

Spis treści:

- 8.1. Pokolenie „telekomunikantów”, które odchodzi lub zbliża się do odejścia z pracy zawodowej (statystyka).
 - 8.2. Współczesne pokolenie „telekomunikantów” – emerytów.
 - 8.3. Wiek emerytów.
 - 8.4. Koła emerytów telekomunikacji.
 - 8.5. Kontakty.
 - 8.6. Wiedza historyczna.
 - 8.7. Zbiory historyczne.
 - 8.8. Zajęcia własne emerytów.
 - 8.9. Emeryt a komputer i Internet.
 - 8.10. Zmaganie się ze starością i słabnącym zdrowiem.
 - 8.11. Śmierć emeryta telekomunikacji.
 - 8.12. Pogrzeb emeryta telekomunikacji.
 - 8.13. „Kontakty opiekuńcze” Zakładu Pracy ze swoimi emerytami.
-

8.1. Pokolenie „telekomunikantów”, które odchodzi lub zbliża się do odejścia z pracy zawodowej.

Patrzac z pozycji 2008 roku – „statystyka kadrowa” wskazuje:

- obecnie, po skończeniu 65 lat życia (rocznik urodzonych w „1943”) odchodzi bezwzględnie na emeryturę;
- licząc, iż niektórzy z nich rozpoczęli swą pracę zawodową już w wieku 18/22 lat (tj. w latach 1961/1965 jako np. pracownicy fizyczni, telemonterzy czy teletechnicy) – to odchodzą, aż po 47/43 latach pracy w PPiTT / TPSA;
- oznacza to, iż aktualnie, w zasadzie nie ma pracowników z 50-cioletnim i więcej stażem pracy (a jeszcze w 2004 roku jeszcze tacy występowali !!!);

8.2. Współczesne pokolenie „telekomunikantów”

- pracuje nieliczna grupa w tzw. „dwuletnim okresie ochronnym” (rocznik urodzonych w „1946”);
- pracuje dość znaczna grupa (rocznik urodzonych w „1948”), której brakuje jeszcze 2-3 lata do „dwuletniego okresu ochronnego” i do 5 lat do emerytury; Ta grupa pracowników jest bardzo uzależniona od „dobrej woli” swego Zakładu;
- gdy powstała TPSA (1992 r.) wówczas liczyła ok. 75.000 pracowników; obecnie liczy ok. 25.000; oznacza to, iż w ciągu 16 lat „jej rozwoju” – ubyło ok. 50.000 pracowników (szacuje się, iż w tym: ok. 35.000 przeszło na emeryturę, część przeszła do innych operatorskich i usługowych firm a część sama zwolniła się lub w ogóle została zwolniona); szacuje się, iż obecnie ok. 40.000 byłych pracowników PPiTT/TPSA „żyje na emeryturze”;

8.3. Wiek emerytów.

Jest sporo emerytów telekomunikacji w wieku 66 do 70 lat a nawet do 80 i więcej lat (np. roczniki urodzone w „1928/1942”).

Przeciętna długość życia w Polsce wynosi (styczeń 2008):

- 70,8 lat dla mężczyzn,
- 79,4 lat dla kobiet,

W europejskich krajach rozwiniętych - 70/75 dla mężczyzn i 80 dla kobiet. W ostatniej dekadzie obserwuje się również i w Polsce wzrost średniej długości życia.

8.4. Koła emerytów telekomunikacji.

Tylko pewna, mała część z tych emerytów jest zorganizowana w Kołach Emerytów przy regionalnych jednostkach TPSA lub u innych operatorów telekomunikacyjnych;

Niektóre Koła są bardzo aktywne np.:

- wycieczki krajowe i zagraniczne;
- własne spotkania „z jajkiem”, „z opłatkiem”;
- współdziałanie z: ośrodkami pomocy społecznej – OPS;
- współdziałanie z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci –TPD;
- współdziałanie z Stowarzyszeniem na rzecz młodzieży ubogiej: ”Centrum Wolontariatu”;
- współdziałanie z własnym zakładem pracy (Pion Komunikacji Korporacyjnej TPSA; Fundacja TPSA);

8.5. Kontakty.

Emeryci ci zachowują wiele kontaktów (spotkania osobiste; rozmowy telefoniczne; rozmowy VoIP – SKYPE lub VoIP - TLEN; korespondencja listowa lub e-mailowa) pomiędzy sobą oraz z pracującymi jeszcze koleżankami i kolegami w ich zakładzie pracy;

8.6. Wiedza historyczna.

Najcenniejszym elementem u emerytów jest ich szeroka wiedza historyczna (szczególnie z okresu lat powojennych tj. 1945-1992 i dalszych) o powojennej odbudowie oraz rozbudowie i budowie polskiej sieci telekomunikacyjnej; o problemach, jakie trzeba było mozołnie i z poświęceniem własnym rozwiązać; o ludziach – budowniczych telekomunikacji polskiej do 1992 r.;

8.7. Zbiory historyczne.

Niektórzy emeryci posiadają w swych zbiorach prywatnych wiele, bardzo cennych, pamiątek z historii telekomunikacji polskiej np.:

- książki;
- podręczniki;
- skrypty;
- regulaminy;
- instrukcje;
- własne opracowania;
- referaty i artykuły;
- różne, stare periodyki telekomunikacyjne;
- stare: aparaty telefoniczne, wycinki różnych przekrojów kabli, makiety itp.;
- różne stare: wybieraki, przekaźniki, słuchawki, elementy elektroniczne – pierwszej generacji itp.;
- zbiory znaczków pocztowych w tym z tematyką telekomunikacji;
- własne odznaczenia zawodowe i państwowe itp.;
- zbiory fotograficzne urządzeń, central, budynków, szafek kablowych, studni kablowych, linii kablowych i napowietrznych itp.;

8.8. Zajęcia własne emerytów.

Oprócz typowych zajęć (np. przygotowywanie posiłków, wnuki, działka, wędkarstwo, naprawy / remont mieszkania, samochód, zakupy żywności, wizyty u lekarzy, rehabilitacja w przychodniach lub szpitalach, spacer

itp.) **sporo emerytów telekomunikacyjnych dodatkowo zajmuje się jeszcze:**

- komputerem i Internetem,
- uczestnictwem w zajęciach „Uniwersytetu XXI – wieku” (wybrane wykłady, nauka języków, pracownie z różnymi zajęciami, nauka obsługi komputera, oprogramowania i korzystania z Internetu itp.),
- pisanem własnych opracowań na różne tematy jak. (np. u E.G.): „Pamiętnik” a nawet i „Książka”, opracowaniem „Genealogii własnego rodu”, pisanem różnych artykułów do prasy,
- opracowywaniem projektów wystąpień i referatów problemowych na sympozja, seminaria, spotkania itp.
- w ramach prac zleconych na Umowę - opracowywanie analiz, wniosków i projektów opinii do projektów rozwiązań problematyki zawodowej (Ustawy, Rozporządzenia; Zarządzenia, Regulaminy, Koncepcje, Strategie itp.);
- w ramach prac zleconych na Umowę – pełnienie funkcji „doradcy – eksperta”;
- fotografią amatorską,

Uwaga !

Tylko nieliczni emeryci telekomunikacji pracują dorywczo (dodatkowo - „w ramach prac zleconych na Umowę”) dla:

- Ministerstwa Infrastruktury – MI;
- Urzędu Komunikacji Elektronicznej – UKE;
- Komisji Sejmowej ds. Komunikacji i Łączności;
- TPSA;
- u pozostałych operatorów telekomunikacyjnych;
- dla niektórych, prywatnych firm i usługodawców telekomunikacyjnych.

8.9. Emeryt a komputer i Internet.

Tylko niektórzy emeryci telekomunikacyjni posiadają komputery (czasem wraz z bogatym wyposażeniem pomocniczym np.: z odtwarzaczami i nagrywarkami płyt CD i DVD, drukarką, skanerem, kamerą, mikrofonem, głośnikami - audio, mikrotelefonem,) aktywnie wykorzystując je do:

- wymiany korespondencji i przekazu plików tekstowych;
- ściągania lub przekazu plików muzycznych;
- ściągania lub przekazu filmów lub fotografii;

- czytania wiadomości prasowych z różnych periodyków;
- bezpłatnych (VoIP) rozmów lub wideo – rozmów (komunikatory np.: SKYPE i TLEN) z dowolnym odbiorcą na ziemi;
- do samo doszkalania się w różnych językach;
- do zwiedzania ciekawych witryn Internetowych np.:
 - muzeów,
 - turystyki,
 - niektórych ważnych urzędów państwowych, samorządowych i instytucji prywatnych,
 - różnych organizacji,
 - służby zdrowia,
 - wyznań i kościołów,
 - informatorów publicznych,
 - do korzystania z Internetowych kanałów radiowych i telewizyjnych itp.);

8.10. Zmaganie się ze starością i słabnącym zdrowiem.

Temat „starość” i „zdrowie” jest powszechnie znany.

Główne problemy osób starszych to:

- podeszły wiek, trudności fizyczne (chodzenie, noszenie, słaby wzrok, słaba pamięć i orientacja, różne choroby, brak kondycji i sprawności);
- samotność, brak bliskich osób (rodziny, krewnych, przyjaciół, znajomych, sąsiadów, „urwane kontakty z Zakładem pracy” itp.);
- trudna życiowa sytuacja seniorów (szczególnie ekonomiczna);
- uczucie odrzucenia;

W rozmowach pomiędzy emerytami dominuje raczej problem **„jak sobie poradzić z szybko postępującą starością i pogarszającym się zdrowiem ?”**

Oto kilka podstawowych uwag praktycznych, wynikających z tych rozmów:

- trzeba układać dla siebie dzienny, miesięczny a nawet i roczny plan zajęć oraz konsekwentnie go realizować; przestrzegać konieczności wyjazdu z domu na urlop,
- zmuszać się do dużego ruchu (trochę gimnastyki, prace domowe - majsterkowanie, spacer, wycieczki, praca na działce, rower);

- przyjąć duży dystans do: polityki, problemów rodzinnych, używek (papierosy, alkohole, kawa), jedzenia (obfitego i wbrew regułom diety), problemów finansowych;
- żyć pogodnie i z optymizmem;
- pomagać komu można i na ile nas stać (zasada – „dawać a nie brać”);
- nie unikać kontaktów z otoczeniem;

8.11. Śmierć emeryta telekomunikacji.

Śmierć – to częste i bardzo przykre zjawisko i nie tylko w wieku emerytalnym (umierają również i osoby pracujące a nawet młodzież i dzieci). Do tego trzeba zawsze być **„przygotowanym”** samemu, jak i w otoczeniu rodzinnym oraz przyjaciół i znajomych.

„Przygotowanie” te jest bardzo potrzebne aby rodzina nie miała wówczas wielu kłopotów z wyszukiwaniem potrzebnych dokumentów do sprawnego załatwienia potrzebnych formalności.

Dlatego poniżej prezentuje się potrzebny zakres tego przygotowania.
Przede wszystkim należy:

- **napisać (ręcznie!) i podpisać zwięzły testament,** dotyczący przydziału swego majątku określonym osobom;
- napisać **dyspozycje** odnośnie:
 - sposobu pogrzebu (trumna czy kremacja – urna);
 - miejscowości dla pogrzebu;
 - określenie cmentarza;
 - formy i przebiegu ceremonii pogrzebowej (uroczysta – skromna);
 - zachowania życzeń wyznaniowo – religijnych;
- opracować **listę dalszych spraw do formalnego załatwienia (przez określonego członka rodziny) w urzędach i instytucjach** np.:
 - Bank,
 - ZUS,
 - PZU,
 - Urząd Skarbowy,
 - ADM,
 - operator telefonu stacjonarnego,
 - operator telefonu komórkowego,
 - Elektrownia,
 - Gazownia,
 - Telewizja Kablowa,
 - Internet,

- **zebrać**, posortować i ułożyć w jednym, wyznaczonym miejscu **całą, istotną dokumentację** dotyczącą swojej osoby np.:
 - dowód i paszport,
 - karty: bankomatowe, kredytowe, maklerskie (akcji giełdowych),
 - akcje (dokumentacja),
 - legitymacje,
 - dyplomy,
 - odznaczenia (państwowe, zawodowe, społeczne),
 - zaświadczenia,
 - świadectwo urodzenia,
 - PIT-y (za okres 5-ciu ubiegłych lat),
 - wszelkie: umowy, rachunki płatności i zobowiązania,
 - książeczka opłat radio – telewizyjnych,
 -
- **sporządzić spis „uzupełniających danych”** z niektórych dokumentów np.:
 - NIP;
 - PESEL;
 - Nr. - emerytury;
 - Nr. polisy ubezpieczeniowej (osoby oraz mieszkania);
 - Nr. - konta ROR;
 - Nr. - karty: bankomatowej; kredytowej; maklerskiej;
 - dane z paszportu i dowodu osobistego;
 - hasła/kody: komputer; karta bankomatowa; karta kredytowa; karta maklerska; do poleceń bankowych; telefonu komórkowego; kod wejścia na osiedle i do domu itp.
- **zweryfikować swoje rzeczy osobiste** pod kątem dalszej ich użyteczności i ewentualnej likwidacji jak zbędne np.: książki, podręczniki, skrypty, notatki, odzież, zbiory hobbystyczne, oczyszczenie obciążenia komputera zbędnymi plikami, folderami, fotografiami, filmami itp.,
- **sporządzić** dla wyznaczonej osoby, organizującej pogrzeb - **listę osób i instytucji** (nazwa; telefon; adres, stopień pokrewieństwa lub znajomości) **których powinno się powiadomić o zgonie**. Jest to niezbędne. Trzeba

powiadomić **o śmierci i pogrzebie** były (były) Zakład(y) pracy oraz czasami wielu znajomych zmarłego. Jedynym informatorem może być wówczas - prywatny spis „telefonów kontaktowych” (w notesie lub w telefonie komórkowym).

Z powyżej przedstawionych (pkt. 8.11.) spraw wynika niezbędnosc w/w „przygotowania” aby pozostawieni najbliżsi z rodziny nie mieli dodatkowych kłopotów i stresu.

8.12. Pogrzeb emeryta telekomunikacji.

W zasadzie powiadomienie o śmierci i pogrzebie emeryta nie wychodzi z jego Zakładu Pracy (czasem Zakładu już nie ma lub rodzina zmarłego nie może znaleźć kontaktów do niego). Dlatego coraz rzadziej spotyka się klepsydry przy wejściu do Zakładu.

Zazwyczaj z grona emerytów, najbliżsi znajomi zmarłego (przyjaciele oraz koleżanki i koledzy) uczestniczą w ceremonii pogrzebu, gdyż „jakoś dopływa” do nich informacja (drogą telefonicznego przekazu lub e-mailem) – „metodą sztafetową” tj. na zasadzie „jeden – drugiemu”.

Pogrzeb jest uroczystością bardzo przykrą, bo wzbudza w uczestnikach wiele smutnych i alarmujących dla siebie refleksji. Tym bardziej u emerytów. Mówi się „w zasadzie spotykamy się tylko na pogrzebach koleżanek i kolegów – kto z nas będzie następny?”.

Po pogrzebie, w czasie stosunkowo krótkich rozmów przed powrotem do domu, uczestnicy wymieniają wiele dobrych wspomnień o zmarłym, jego pracy zawodowej, przygodach i w ogóle o jego drodze życiowej.

8.13. „Kontakty opiekuńcze” Zakładu Pracy ze swoimi emerytami.

Przykre, ale Zakład praktycznie nie utrzymuje „kontaktów opiekuńczych” ze swoimi emerytami. W ramach pozostałości funduszu socjalnego Zakład tylko częściowo:

- a) co 2 lata – może pokryć koszty indywidualnych wczasów (praktycznie do ok. 300 zł), ale tylko w niektórych, własnych Ośrodkach Zakładowych (np. TPSA – Exploris) i poprzez specjalny „wniosek”- formularz; „dotacja” jest uzależniona od średniego dochodu na członka rodziny;
- b) pokrywa koszty leczenia w Zakładowych Przychodniach Lekarskich, ale już w niepełnym zakresie usług (szereg usług, ważnych dla emeryta, jest płatne);

- c) częściowo dofinansowuje regionalne Koła Emerytów (wycieczki, zakwaterowanie i wyżywienie, transport, prezenty dla „jubilatów -70/75/80/85”);

W zasadzie „Zakładowych kontaktów opiekuńczych” nie ma. Nie spotyka się np., aby dyrektor jednostki organizacyjnej, gdzie emeryt całe życie przepracował, kiedykolwiek zadzwonił i zapytał się o jego zdrowie, o samopoczucie, o potrzebę ewentualnej pomocy itp.

Ostatnio zaczęto nawet zaprzestawać wysyłać zaproszenia własnych emerytów na rutynowo organizowany, uroczysty „opłatek” czy też i „jajko” oraz „spotkania integracyjne załogi” - z pracującą częścią załogi danej jednostki organizacyjnej Zakładu.

Natomiast istnieją dobre kontakty (telefoniczne lub nawet odwiedziny) z pracującymi koleżankami i kolegami, ale są to kontakty zupełnie prywatne, wynikające z przyjaźni i znajomości z wielu lat ofiarnej, wspólnej pracy dla Firmy (PPiTT/TPSA).